

Ada Colau, en un dels actes públics de Barcelona En Comú, la marca definitiva de Guanyem.

La confluència no arriba a València

Les candidatures municipals unitàries sorgides amb motiu de la irrupció de Guanyem Barcelona —que finalment es dirà Barcelona En Comú— han tingut un eco relatiu. A València i Palma, Podem i Esquerra Unida van per camins separats, i a Alacant, junts però de manera silenciosa.

El 26 de juny del 2014, un mes i un dia després de l'eclosió de Podem a les eleccions europees, Guanyem Barcelona es presentava en societat. Ho feia a l'escola pública Collasso i Gil, al barri del Raval, a tocar de l'avinguda del Paral·lel. Faltaven 333 dies per als següents comicis municipals, els del 24 de maig d'enguany, i l'objectiu era ambiciós: arribar al Govern local. Governar Barcelona.

Per fer-ho possible, la plataforma va marcar-se un repte: reunir 30.000 signatures de suport al seu manifest fundacional. Alguns dels primers adherits van ser

els historiadors Josep Fontana i Borja de Riquer, els editors Xavier Folch i Anna Monjo, el cineasta Pere Portabella, l'actor Oriol Broggi, la sociòloga urbana Laia Forné, el promotor cultural Pere Camps, l'escriptor i crític literari David Castillo, el periodista i polític italià Marco Berlinguer —fill d'Enrico Berlinguer, l'històric líder del Partit Comunista Italià (PCI)—, els polítics Joan Subirats i Gemma Ubasart —que temps a venir esdevindria la secretària general de Podem a Catalunya— i, és clar, Ada Colau.

Ada Colau. Aquesta és la clau. Perquè Ada Colau, amb la seua lluita contra

els desnonaments al capdavant de la Plataforma d'Afectats per la Hipoteca (PAH), va revelar-se com un actor polític de primera magnitud. La seua capacitat de lideratge, de mobilització social, va evidenciar que es podia fer política al marge dels partits polítics.

Les 30.000 signatures es van recollir de seguida i, en realitat, van ser-ne més de 50.000. D'aigua, n'hi havia, i els promotors de la iniciativa van llançar-se a la piscina, on el PSC provava de no ofegar-se i Iniciativa per Catalunya Verds (ICV) observava amb preocupació l'efecte que podia tenir la irrupció de Podem.

Aquell manifest destacava que “aprofitant el context de crisi, els poders econòmics han emprès una oberta ofensiva contra els drets i les conquestes socials de la majoria de la població”, alhora que “l'anhel de democràcia real és cada cop més intens a les places, als carrers i a la xarxa, però també a les urnes”. Lloava els moviments que s'havien oposat a “l'estafa que patim”, que havien fet veure “la incapacitat de la vella política per donar resposta a les necessitats de la gent” i que apostaven per “enfortir, més que mai, el teixit social i els espais d'autoorganització ciutadana”. El text també afirmava que és l'hora de “reapropiar-nos les institucions per posar-les al servei de les majories i del benestar comú”.

“No volem ni una coalició ni una mera sopa de lletres”, avisaven els impulsors de Guanyem Barcelona. “Volem defugir les velles lògiques de partit i construir nous espais que, respectant la identitat de cadascú, vagin més enllà de la suma aritmètica de les parts que els integren”, afegien. “Haurem de caminar preguntant i haurem de fer-ho sense por”, reblaven, conscients que “malgrat la duresa de la crisi, s'ha obert una escletxa històrica”. “Perquè creiem en el dret a decidir, volem decidir, aquí i ara, com ha de ser la Barcelona que necessitem i desitgem”, emfasitzaven.

Les converses amb les diverses formacions interessades en una possible confluència transitaven en paral·lel a la redacció d'un codi ètic intern que n'ha delimitat sous i mandats. Algunes, però, se'n van desmarcar de seguida: tant ERC com la CUP van marcar-hi distàncies, sobretot tenint en compte que Podem hi simpatitzava obertament. No

debades, el 2 de setembre del 2014 Guanyem Barcelona i Podem van presentar plegats una querella contra la família Pujol Ferrusola, Carles Sumarroca –cofundador de CiU–, Jordi Puig –germà del conseller català d’Empresa i Ocupació, Felip Puig– i unes altres persones i empreses sota la sospita de l’existència de contractes irregulars a través de la Generalitat.

El procés de confluència ha culminat amb la participació d’ICV, Esquerra Unida i Alternativa, Equo, Procés Constituent –el moviment liderat per l’economista Arcadi Oliveres i la monja Teresa Forcades– i, és clar, Podem. De fet, el secretari general de la formació violeta, Pablo Iglesias, va aprofitar la seua visita a Barcelona –el 21 i 22 de desembre passats– per fotografiar-se amb Ada Colau a les dependències de Guanyem Barcelona.

Finalment, es dirà Barcelona En Comú. Davant les dificultats per registrar-ne la marca s’ha optat per aquesta fórmula. Al cap de pocs dies de fer-se pública, el Ministeri de l’Interior –capitanat pel català Jorge Fernández Díaz– va donar llum verd al nom primigeni, que en tot cas ja ha estat desestimat.

Guanyem per terra, mar i aire. El fenomen Guanyem va estendre’s com una taca d’oli de cap a cap del mapa polític. Van reproduir-se com bolets, fins i tot en poblacions petites. Era la manera d’impulsar candidatures d’unitat popular, d’una banda, i d’inserir-hi Podem, de l’altra, després que el partit d’Iglesias deixara clar que no compareixeria als comicis locals amb la seua marca. El risc de presentar candidats poc fiables era massa elevat i podia fer perillar els plans de la formació, focalitzats en les eleccions estatals de final d’any.

En la majoria de casos, les prevencions de Podem inclouen també un rebuig atàvic a Esquerra Unida, que és considerat un partit de la “vella política”, o com els agrada dir, del “règim del 78”. A Guanyem València –que sembla que es dirà Volem València– aquesta manca de sintonia s’ha fet ben evident. Sense un lideratge aglutinador com el de Colau, les diferències de criteri passen de ser una anècdota a esdevenir un entrebanc gegant.

La inexperiència d’alguns membres del consell ciutadà de Podem a la ciutat

Assemblea de Guanyem Alacant, que ha estat a punt del trencament en diverses ocasions.

va dur-los a redactar, ara fa tres setmanes, un document en què explicaven de quina manera calia propiciar –i argumentar– el trencament de les negociacions amb Esquerra Unida, una formació que de bon començament va interessar-se molt per inserir-se a Guanyem. El paper, publicat en exclusiva pel diari *Levante-EMV*, es titulava “Valoracions sobre Guanyem i proposta del pla B (el bo)”. Un dels paràgrafs arriba a afirmar que si finalment EUPV fa una votació interna i opta per la fórmula de coalició electoral, “acabem ací el malson”. I és que a Podem mai no li ha entusiasmat aquest escenari, que considera massa convencional, sinó que ha apostat per la creació d’agrupacions d’electors que atorguen tot el protagonisme als moviments socials i no als partits, una via que no ha acabat de quallar. “Guanyem València és, sens dubte, un exercici fallit d’empoderament ciutadà”, expliquen al document, on es planteja la possibilitat de promoure una altra llista “d’unitat popular” i de “treballar” l’argumentari que justifique aquesta decisió, perquè “els mitjans ens preguntaran”.

La victòria d’Amadeu Sanchis sobre Manuel Colomer a les primàries locals que EUPV va celebrar el 31 de gener va aplanar el camí al trencament definitiu. Sanchis només contemplava Guanyem com una coalició de partits, mentre Colomer es mostrava més obert a pactar-ne les condicions.

A Alacant, els estira-i-arronses també han existit, però en última instància tot indica que no evitaran la possible entesa. De fet, l’actual portaveu d’Esquerra Unida al consistori, Miguel Ángel Pavón, és el gran favorit per ser-ne el cap de llista. Pavón ha guanyat molta popularitat a partir de la seua ofensiva contra Sonia Castedo, no exempta de moments mediàtics que li han permès situar-se en una posició privilegiada per encapçalar el projecte. Les primàries decidiran el candidat, però Podem, que s’hi ha involucrat *sotto voce*, ha declinat qualsevol protagonisme. Hi donen suport, però amb timidesa.

Igual com a Alacant, a Alcoi també es donen moltes possibilitats que hi haja plataformes unitàries, però sempre que es tracte de coalicions, cosa que sí que permet el còmput de vots amb vista a la Diputació. A Sant Vicent del Raspeig i Sant Joan d’Alacant, per contra, les converses amb Podem no han fructificat. “No podem vestir un sant per desvestir-ne un altre”, assegura Estefania Candel, secretària de política municipal d’EUPV. Sobre el document de Podem Ciutat de València no vol fer cap comentari perquè “qui parla així, ja ho diu tot”. “Nosaltres no fem manuals sobre com trencar les converses amb unes altres formacions”, rebla.

Així com Compromís ha fet via i no ha explorat la seua possible inclusió en

l·listes unitàries, Esquerra Unida –més amenaçada per l'efecte Podem– sí que s'hi ha capbussat. A Castelló de la Plana, les agrupacions de la ciutat i del Grau estaven dividides entre formar-ne part o no, una disputa que s'ha resolt del costat dels primers, que preferien anar al marge. A la Safor, per contra, EUPV s'ha afegit a la plataforma Més Gandia, que aixopluga Compromís i Esquerra Republicana. La candidata serà la referent local del Bloc Nacionalista Valencià, Lorena Milvaques, i Podem, novament, dóna un suport tàcit però no explícit. Uns altres llocs on sembla factible la conformació d'una llista conjunta són Torrent i Catarroja. En tots dos casos, però, sense la participació de Podem, que depenent del cas, s'inclina per anar-hi separatament –una opció cada cop més complicada: *tempus fugit*– o no anar-hi, com passarà a la majoria de municipis.

A les illes Balears, s'ha consumat la separació entre Podem i Guanyem Palma, una plataforma que, com en el cas valencià, els de Pablo Iglesias sempre han percebut massa influïda per Esquerra Unida. De fet, noms com els d'Eberhard Grösske, Aina Comas o Manuel Càmara, clarament lligats a EUiB, s'han significat de fa mesos en la “crida a la unitat de l'esquerra”. Justament la sopa de sigles de què vol fugir Podem.

Sí que hi haurà candidatures unitàries a poblacions com Sóller o Pollença. En el segon cas, liderada per l'independent Miquel Àngel March, antic referent del Grup Ornitològic Balear (GOB), i sense la presència de cap sigla de cap partit a la candidatura. A Manacor, l'acord entre Més –on hi ha l'antic PSM– i Esquerra Republicana és molt probable, i a Felanitx també podria haver-n'hi. Seran l·listes plurals però no iguals, és a dir, que en cadascun dels casos serà integrada per grups diferents.

La setmana passada Tarragona En Comú va aprovar de concórrer a les eleccions i la nova denominació, i té converses obertes amb ICV i EUiA. Tant a Lleida com a Girona –on el pes de Podem és molt menor– aquesta via sembla descartada.

Víctor Maceda

(amb informacions de M. Payeras)

“No veig possible un pacte amb el PSC”

Ada Colau, cara visible de Barcelona En Comú, no vol parlar de pactes postelectorals però avisa que “Esquerra ha de decidir ja si vol formar part dels processos de transformació o si vol continuar pactant amb les forces del règim”.

La Barcelona dels anys setanta, la de la infantesa d'Ada Colau, era millor o pitjor que la Barcelona actual, la del segle XXI?

—Depèn de quines coses. La realitat sempre és complexa, mai no és de color blanc o negre. En tot aquest temps, Barcelona ha fet conquestes importants: s'ha modernitzat, ha recuperat el mar i ha dignificat barris de la perifèria, però més que de les diferents administracions que hi ha hagut, això ha estat mèrit de la mobilització social. Només hi ha democràcia si hi ha una ciutadania activa que s'hi corresponsabilitza, governi qui governi. N'hem d'aprendre, d'aquesta lliçó històrica: els moviments veïnals han batallat cada equipament, cada conquesta social. Barcelona és una molt bona ciutat per viure-hi, però malgrat que pugui semblar paradoxal, som en un procés de pèrdua de la ciutat. Les millores cada cop són menys col·lectives, es privatitzen en unes poques mans: l'aigua, les escoles bressol... Som en un procés de venda de la ciutat, de convertir-la en un aparador que prioritza els turistes i els grans inversors, per compte dels veïns i les veïnes. Hi augmenta la pobresa, les desigualtats, i perdem control democràtic. És un procés global i volem posar-hi remei, en l'àmbit local. Barcelona En Comú vol guanyar la ciutat pel control de la ciutadania.

—**És factible remunicipalitzar la gestió de l'aigua, per exemple?**

—I tant! Per què no hauria de ser-ho? L'aigua és un bé comú que, teòricament, no s'hauria de poder privatitzar. És un bé de primera necessitat, igual com el sòl. Ens havien dit que tothom hi guanyava,

amb la privatització. Que hi guanyàrem eficàcia i eficiència, cosa que no ha succeït. S'han apujat els preus i s'ha reduït la transparència, tal com ha passat amb la llum. La qualitat del servei és pitjor i hi han surat sospites de corrupció. A les grans ciutats d'Europa hi ha una onada de remunicipalització del servei.

—**Què costaria això a Barcelona?**

—Hi ha unes concessions i Agbar [Aigües de Barcelona] miraria de treure moltíssims diners per la recuperació de l'aigua. Ara bé, són unes concessions que van fer-se amb unes irregularitats administratives i que, per tant, podrien impugnar-se judicialment. Primer caldria veure si la concessió es va fer bé, i tot seguit, anar-hi al discurs de fons: aquest és un bé de primera necessitat i no podem jugar amb la vida digna de les persones.

—**Els pàrquings també són al seu punt de mira.**

—Són una gran font d'ingressos, una de les principals de què disposa un ajuntament, però també et permeten d'ordenar la mobilitat, i pensant en la seva sostenibilitat a llarg termini, caldria que no ens en despreguéssim. Amb CiU, les privatitzacions han anat a més. Ens enfrontem a un problema de model, i hem de decidir si volem una ciutat democràtica o si ens estिमem més operacions a curt termini que cada cop ens fan controlar menys els nostres recursos bàsics.

—**Guanyem Barcelona és una experiència pionera, nascuda als moviments socials. Amb tot, la idea primera devia ser d'algú en concret. De qui?**

—No recordo que hi hagués cap per-